

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОГЕННО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

(назва факультету/підрозділу)

КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МЕХАНІКИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ЗАХИСТУ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

(назва кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стратегія сталого розвитку

(назва навчальної дисципліни)

загальна обов'язкова

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)

очна форма навчання

за освітньо-професійною програмою «Екологічна безпека»

(назва освітньої програми)

підготовки

магістра

найменування освітнього ступеня

у галузі знань 10 «Природничі науки»

(код та найменування галузі знань)

за спеціальністю 101 «Екологія»

(код та найменування спеціальності)

Рекомендовано кафедрою прикладної
механіки та технологій захисту
навколишнього середовища
на 2023–2024 навчальний рік.

Протокол від «28» серпня 2023 року № 19

Силабус розроблений відповідно до робочої програми навчальної
дисципліни «Стратегія сталого розвитку»

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

У курсі «Стратегія сталого розвитку» розглядаються теоретично-концептуальні та науково-прикладні засади сталого розвитку, сучасні моделі сталого розвитку, умови їх використання та обмеження для використання в Україні, принципи забезпечення сталого розвитку та можливості їхнього використання в програмах розвитку підприємств, організацій, територій.

Передовий досвід розвинутих держав щодо інтеграції екологічної політики в усі галузі економіки та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління демонструє те, що сталий розвиток держави неможливий без екологічного складника.

Екологічне управління природоохоронною діяльністю дає можливість для соціально-економічного розвитку держави без погіршення стану довкілля. Вибір найбільш ефективних шляхів державного регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища є одним з актуальних напрямів під час проведення вітчизняних реформ.

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Серікова Олена Миколаївна, доцент кафедри прикладної механіки та технологій захисту навколишнього середовища факультету техногенно-екологічної безпеки, кандидат технічних наук.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 604. Робочий номер телефону – 707-34-07.
E-mail	serykova@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	прогнозування та управління рівнем ґрунтових вод; системи управління екологічною безпекою міст; оцінка впливу техногенних об'єктів на навколишнє середовище;
Професійні здібності	Професійні знання, інноваційний підхід до розвитку професійних знань та навичок, постійне самовдосконалення, опрацювання актуальних проблем захисту довкілля, значний досвід викладацької діяльності.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Підвищення рівня екологічної безпеки забудованих територій України, схильних до підтоплення. Flood risk management of Urban Territories. Mathematical Modeling of Groundwater Level Changing with Considering Evapotranspiration Factor. Environmental safety of building development on the Kharkiv city flooding areas example.

Час та місце проведення занять з дисципліни

Освітній компонент «Стратегія сталого розвитку» складається з аудиторних та виїзних занять. Аудиторні заняття складаються з лекцій та семінарських занять на території Національного університету цивільного захисту України. Практичних занять та лабораторних робіт курсом не

передбачено.

Заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/>).

Консультації з освітнього компоненту проводяться протягом семестру щочетверга з 15.30 до 16.30 в кабінеті № 607. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета: формування у майбутнього фахівця з техногенно-екологічної безпеки теоретичних знань та практичних навичок з проблем техногенно-екологічної безпеки та взаємодії людини і навколишнього середовища, необхідних для прийняття рішень у подальшій професійній діяльності згідно з принципами сталого розвитку територій для забезпечення еколого-економічного зростання та соціального благополуччя.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна, вечірня)
Статус дисципліни (<i>обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова</i>)	<i>загальна обов'язкова</i>
Навчальний рік	2023-2024
Семестр(и)	1-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- кількість модулів	2
- загальна кількість годин	90
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
- лекції (годин)	10
- практичні заняття (годин)	-
- семінарські заняття (годин)	20
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	60
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
Форма підсумкового контролю	
(курсова робота (курсний проект); диференційний залік; іспит)	диференційний залік

Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення освітнього компоненту відсутні.

Результати навчання та компетентності з освітнього компоненту

Відповідно до освітньо-професійної програми «Екологічна безпека» вивчення освітнього компоненту «Стратегія сталого розвитку» повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля.	ПРН01
Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.	ПРН02
Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.	ПРН03
Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.	ПРН05
Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	ПРН09
Дисциплінарні результати навчання	<i>аббревіатура</i>
Застосовувати організаційні, навчально-методичні заходи щодо набуття працівниками та населенням знань, необхідних для збереження життя та здоров'я людей в умовах надзвичайної ситуації, під час виконання невідкладних робіт у зоні надзвичайної ситуації або в осередку ураження, а також під час професійної діяльності.	ДРНЕБ01
Комплексно оцінювати фактори виробничого середовища та трудового процесу вимогам стандартів, санітарно-гігієнічних норм, правилам безпеки, а також відповідності посадових обов'язків.	ДРНЕБ02
Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту населення, територій, навколишнього природного середовища від надзвичайних ситуацій різного характеру.	ДРНЕБ03

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК, СК
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК01
Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.	СК14

Очікувані компетентності з дисципліни	абрєвіатура
Здатність до оптимізації методів й засобів, спрямованих на припинення дії небезпечних чинників і збереження здоров'я людей.	ОКЕБ01
Здатність аналізувати й оцінювати потенційну небезпеку об'єктів господарювання для людини й навколишнього середовища.	ОКЕБ02
Здатність розробляти та створювати системи екологічної безпеки для попередження, контролю, локалізації та ліквідації екологічно небезпечних ситуацій	ОКЕБ03

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1.

Тема 1.1. Теоретично-концептуальні засади сталого розвитку. Сталий розвиток. Цілі сталого розвитку. Індикатори сталого розвитку. Конференція ООН в Ріо-92. Аналіз законодавчої бази України із сталого розвитку. Оцінка очікуваних результатів реалізації концепції сталого розвитку.

Тема 1.2. Розробка регіональних та місцевих стратегій сталого розвитку. Сталий розвиток громад та регіонів. Ефекти програмно-цільового підходу. Аналіз стратегій розвитку областей України. Приклади міжнародного досвіду стратегічного планування.

Тема 1.3. Науково-прикладні засади сталого розвитку. Еколого-технологічні аспекти сталого розвитку. Сфера екологічно збалансованого розвитку економіки. Сфера раціонального використання природно-ресурсного потенціалу.

Тема 1.4. Засади переходу суспільства до сталого розвитку. Освіта для сталого розвитку. Гендерна освіта. Принципи випереджаючої освіти для сталого розвитку. Основні цінності та принципи, на яких ґрунтується концепція випереджаючої освіти. Шляхи реалізації концепції

в
и
Тема 1.5. Екологічна складова сталого розвитку суспільства. Екологічні проблеми України. Забруднення атмосферного повітря. Забруднення водного середовища. Забруднення ґрунтів. Проблема відходів. Вплив навколишнього середовища на здоров'я населення.

е

д ж ю ч в і т

МОДУЛЬ 2
Тема 2.1. Роль екологічної освіти в реалізації сталого розвитку. Освіта для сталого розвитку. Пріоритетні напрямки освіти для сталого розвитку. Інструменти з впровадження освіти для сталого розвитку.

Тема 2.2. Інформування та залучення суспільства до переходу на засади сталого розвитку України. Засоби інформування населення. Необхідність залучення суспільства до переходу на засади сталого розвитку України. Європейський досвід.

о

с

в

і

т

Тема 2.3. Сталий розвиток підприємства. Система екологічного менеджменту. Сертифікація на підприємстві. Формування інноваційного механізму на підприємстві. Управління сталим розвитком сучасного підприємства.

Тема 2.4. Міжнародне право у сфері екологічної безпеки. Міжнародна політика у сфері екологічної безпеки. Національна екологічна політика і сталий розвиток. Вітчизняне право у сфері екологічної безпеки. Державна політика у сфері екологічної безпеки. Інтереси у сфері екологічної безпеки України. Державна система екологічної безпеки.

Тема 2.5. Надзвичайні ситуації екологічної природи. Надзвичайні ситуації техногенної природи. Надзвичайні ситуації соціально-політичної природи. Надзвичайні ситуації глобального характеру. Надзвичайні ситуації воєнного характеру.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів та тем	Кількість годин за формами навчання						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	Поточний контроль
1- й семестр							
Модуль 1							
Тема 1.1. Теоретично-концептуальні засади сталого розвитку	7	1	2	-	-	4	
Тема 1.2. Розробка регіональних та місцевих стратегій сталого розвитку	7	1	2	-	-	4	
Тема 1.3 Науково-прикладні засади сталого розвитку	7	1	2	-	-	4	
Тема 1.4 Засади переходу суспільства до сталого розвитку	7	1	2	-	-	4	
Тема 1.5	7	2	2	-	-	3	

Екологічна складова сталого розвитку суспільства							
Підсумкова модульна (контрольна) робота	10					10	МК-1
Разом за модулем 1	45	6	10	-	-	29	МК-1
Модуль 2							
Тема 2.1. Роль екологічної освіти в реалізації сталого розвитку	7	1	2	-	-	4	
Тема 2.2. Інформування та залучення суспільства до переходу на засади сталого розвитку України	7	1	2	-	-	4	
Тема 2.3 Сталий розвиток підприємства	7	1	2	-	-	4	
Тема 2.4 Міжнародне право у сфері екологічної безпеки	7	1	2	-	-	4	
Тема 2.5 Надзвичайні ситуації екологічної природи	7	-	2	-	-	5	
Підсумкова модульна (контрольна) робота	10					10	МК-2
Разом за модулем 2	45	4	10	-	-	31	МК-2
Разом	90	10	20	-	-	60	МК-1, 2

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історія переходу до сталого розвитку у світі.	2
2.	Відображення питань сталого розвитку у законодавстві України: Оргуська конвенція, Рамкова конвенцію про охорону і сталий розвиток Карпат, Постанову Верховної Ради України «Про Концепцію сталого розвитку».	2
3.	Визначення екологічних загроз сталого розвитку регіону.	2
4.	Розробка стратегії сталого розвитку регіону, її реалізація. Розробка місцевого плану дій з охорони довкілля (МПДОД).	2
5.	Впровадження стратегії сталого розвитку у сферу освіти. Проведення SWOT-аналізу.	2
6.	Гендер як глобальна проблема.	2
7.	Перспективи подолання конфлікту інтересів щодо сталого розвитку.	2
8.	Локальні проблеми та можливості їхнього розв'язання на рівні місцевої влади.	2
9.	Вирішення соціальних проблем для досягнення сталого розвитку	2
10.	Вирішення економічних проблем для досягнення сталого розвитку	2
	Разом	20

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань (за наявності)

За освітнім компонентом «Стратегія сталого розвитку» передбачено дві модульні контрольні роботи.

Перша та друга модульні контрольні роботи складаються з трьох запитань відповідно до теми модулів, являють собою реферативну роботу за варіантами.

Тема модульної контрольної роботи №1 – «Теоретично-концептуальні засади сталого розвитку».

Тема модульної контрольної роботи №2 – «Міжнародна політика у сфері екологічної безпеки».

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення освітнього компоненту реалізується в таких формах: навчальні заняття за видами, виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В освітньому компоненті використовуються такі методи навчання і викладання:

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда, інструктаж); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження); практичні методи навчання (практична робота, виїзні заняття);

- методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний; традиційний;
- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;
- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усне опитування, виконання модульних контрольних робіт та диференційний залік.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з освітнього компоненту здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться у формі індивідуального опитування та написання модульної контрольної роботи.

Модульний контроль є компонентом поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем вищої освіти модульного контрольного завдання та є обов'язковим. Під час вивчення освітнього компоненту «Стратегія сталого розвитку» проводиться два модульні контролі.

Підсумкова модульна оцінка визначається як сума поточної та контрольної оцінок (балів) з даного модуля. Оцінювання кожного контрольного модуля необхідно проводити таким чином, щоб звітність за результатами засвоєння модуля була за обов'язкові види робіт та допоміжні завдання (у цьому разі повинна враховуватись активність та поточна успішність здобувача вищої освіти на семінарах тощо).

Підсумковий контроль успішності проводиться на завершальному етапі з метою оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти, оцінки їх знань і навиків за обсягом, якістю, глибиною і вміннями застосовувати їх у практичній діяльності відповідно до моделі фахівця. За освітнім компонентом «Стратегія сталого розвитку» підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	3	2	6
	семінарські заняття	5	4	20
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)*	1	20	20
	Разом за модуль 1			56
Модуль 2	лекції	2	2	4
	семінарські заняття	5	4	20
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)*	1	20	20
	Разом за модуль 2			44
Разом за всі види навчальної роботи (диференційований залік)				100

Поточний контроль.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача вищої освіти впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

До уваги можуть братись додаткові необов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність здобувача вищої освіти. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти за змістом визначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на лекційному занятті (оцінюється від 0 до 2 балів):

2 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

1 бал – здобувач частково володіє навчальним матеріалом та може окреслити деякі аспекти визначеної теми;

0 балів – здобувач не орієнтується в обговорюваній тематиці, не знаходить відповіді на проблемні питання (за змістом лекції), у висловлюваннях щодо окремих положень припускається суттєвих помилок.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється від 0 до 4 балів):

4 бали – здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

2-3 бали – здобувач частково володіє навчальним матеріалом та може окреслити деякі аспекти визначеної теми;

1 бал – здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом і не може окреслити основні аспекти визначеної теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкриває лише окремі положення, допускаючи при цьому суттєвих помилок.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка його подання, культура мовлення, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Модульний контроль.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і виконується у вигляді письмової роботи в межах залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час виконання модульних контрольних робіт (оцінюється від 0 до 20 балів):

18-20 балів – вірні відповіді дані на всі запропоновані питання, дотримано всі вимоги до виконання;

12-18 балів – вірні відповіді дані на всі запропоновані питання, але вони недостатньо обґрунтовані, або у відповідях наявні незначні помилки;

6-12 балів – вірні відповіді дано на 50% запропонованих питань;

1-6 балів - вірні відповіді дано менше, ніж на 50% запропонованих питань, наявні значні помилки;

0 балів – відповіді відсутні або робота містить грубі помилки на більшість запропонованих питань.

Викладачем оцінюється розуміння здобувачем вищої освіти понятійного апарату, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міждисциплінарні та внутрішньодисциплінарні зв'язки, вміння робити висновки, показувати

перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік теоретичних питань для підготовки до модульних контрольних робіт:

1. Суть терміну «система».
2. Відкритість, стаціонарність системи.
3. Основні поняття і визначення сталого розвитку і теорії систем.
4. Система, її стан і зміни.
5. Поняття розвитку, відкриті і стаціонарні системи.
6. Поняття «урбоекосистема».
7. Поняття стійкості систем, зокрема екологічних.
8. Принцип роботи «урбоекосистеми».
9. Концепція сталого розвитку: історичні аспекти, цілі, завдання.
10. Проблеми і напрямки сталого розвитку.
11. Реалізація принципів сталого розвитку.
12. Основні екологічні проблеми сучасного світу.
13. Антропогенний вплив на довкілля.
14. Використання природних ресурсів.
15. Механізми стійкості систем, зокрема екологічних.
16. Закономірності взаємодії людини і природи.
17. Види індикаторів сталого розвитку.
18. Види індикаторів стану довкілля.
19. Види антропогенного впливу на довкілля.
20. Основні заходи з охорони довкілля.
21. Природоохоронні заходи щодо стану водних об'єктів.
22. Природоохоронні заходи щодо стану атмосферного повітря.
23. Природоохоронні заходи щодо захисту підземних вод.
24. Природоохоронні заходи рекреаційних зон.
25. Оцінка впливу підприємств на водні об'єкти.
26. Оцінка впливу підприємств на стан ґрунтів.
27. Оцінка впливу підприємств на стан атмосферного повітря.
28. Оцінка впливу підприємств на стан підземних вод.
29. Вплив міста на навколишнє природне середовище.
30. Еволюція природоохоронних заходів.
31. Закономірності соціальної екології.
32. Наукові передумови формування принципів сталого розвитку.
33. Індикатори сталого розвитку.
34. Основні економічні індикатори.
35. Інформація як складова сталого розвитку.
36. Особливості втілення концепції сталого розвитку.
37. Основні індикатори соціальних аспектів сталого розвитку (демографічні показники, середня тривалість життя і грамотність населення; відсоток зменшення безробіття; доступ до санітарних послуг).

38. Розробка місцевого плану дій з охорони навколишнього середовища.
39. Індикатори стану довкілля.
40. Принципи забезпечення сталого розвитку.
41. Принципи забезпечення екологічної стійкості.
42. Особливості концепції освіти для сталого розвитку.
43. Мета і принципи екологічної освіти; екологічне виховання.
44. Концепція освіти для сталого розвитку.
45. Зміст поняття «сталий розвиток». Розкрийте головну мету сталого розвитку суспільства та основні його цілі.
46. Глобальні екологічні проблеми - загроза для сталого розвитку людської цивілізації.
47. Роль знань та кваліфікації трудових ресурсів у переході на засади сталого розвитку
48. Роль науково-технологічного фактора у забезпеченні сталого розвитку.
49. Роль екологічного виховання для сталого розвитку країни.
50. Значення науки для сталого розвитку країни.
51. Роль освіти для сталого розвитку країни.
52. Актуальність екологічно збалансованого розвитку у сучасній Україні.
53. Глобальна проблема забезпечення населення якісною питною водою.
54. Причини і наслідки небезпечного забруднення атмосфери.
55. Стан лісів та лісового господарства в Україні та у світі.
56. Родючість ґрунтів як глобальна проблема.
57. Проблема опустелювання у сучасному світі та шляхи її розв'язання.
58. Вплив навколишнього середовища на якість життя та здоров'я людей
59. Тенденції народжуваності і смертності у сучасному світі.
60. Бідність у сучасному світі та шляхи її викорінення.
61. Бідність і сталий розвиток.
62. Шляхи подолання соціальної нерівності у глобалізованому світі.
63. Освіта як складова людського розвитку: проблема ефективності та напрями реформування.
64. Екологічна етика як невід'ємна складова сталого розвитку.
65. Екологічне виховання.
66. Гендерна рівність як мета соціальної політики.
67. Небезпека відставання науки від потреб переходу суспільства на засади сталого розвитку.
68. Роль працівників науки у реалізації сталого розвитку.
69. Значення для сталого розвитку довгострокових наукових оцінок і прогнозів.
70. Основні шляхи і засоби ефективного інформування населення з питань сталого розвитку
71. Значення поінформованості населення з питань сталого розвитку.
72. Інформаційний вплив на сталий розвиток.
73. Сучасні інформаційні технології та їхня роль в реалізації ідей сталого розвитку.

74. Особливості переходу України на шлях сталого розвитку у порівнянні з розвиненими країнами.
75. Соціальна мобілізація до сталого розвитку.
76. Перехід країн Європи на засади сталого розвитку.
77. Стратегія сталого розвитку України.
78. Стратегія сталого розвитку у світі.
79. Стратегія сталого місцевого розвитку.
80. Проблеми залучення громадян до управління місцевим розвитком в Україні.
81. Соціальна мобілізація як інструмент місцевого сталого розвитку.
82. Залучення громадськості до стратегічного планування місцевого розвитку.
83. Розробка індикаторів сталого розвитку на місцевому рівні.
84. Роль місцевого самоврядування у досягненні сталості місцевого розвитку.
85. Формулювання основних завдань у стратегії сталого місцевого розвитку.
86. Розробка місцевого плану дій з охорони довкілля.
87. Фактори, що обумовлюють успішне застосування інструменту соціальної мобілізації в Україні.
88. Методика стратегічного планування сталого розвитку на місцевому рівні.
89. Стратегічне планування місцевого розвитку.
90. Взаємодія екологічних, економічних та соціальних аспектів сталого розвитку.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Здобувач вищої освіти повинен на заняттях приймати активну участь в обговоренні навчальних питань, бути попередньо підготовленим за рекомендованою літературою до практичних та лабораторних занять, якісно і своєчасно виконувати всі завдання.

2. Здобувачі вищої освіти повинні сумлінно виконувати розклад занять з освітнього компоненту. Пропуски заняття без поважної причини та запізнення на заняття є неприпустимими (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. Без дозволу науково-педагогічного працівника неприпустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, і тим більш – під час складання елементів поточного та підсумкового контролю.

4. Здобувачі вищої освіти повинні чітко виконувати вимоги щодо термінів виконання поставлених завдань, захисту робіт, ліквідації заборгованостей. Невиконання вимог щодо термінів знижує максимальний бал (оцінку) за завдання на 30 %.

5. Здобувачі вищої освіти під час засвоєння матеріалу освітнього компонента на заняттях, під час самостійного виконання завдань, а також під час складання елементів поточного та підсумкового контролю повинні

дотримуватися політики академічної доброчесності відповідно до чинного законодавства. Під час виконання індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються модульні контрольні роботи, які виконані лише за власним варіантом, виданим кожному здобувачеві окремо, та які містять не менше 70 % оригінального тексту під час перевірки на плагіат, тези доповідей - не менше 90 %.

6. Здобувачі вищої освіти мають право дізнатися про кількість накопичених балів у викладача з освітнього компонента або в електронному журналі успішності відповідної групи та вести власний облік цих балів.

7. Під час засвоєння матеріалу освітнього компонента на заняттях, виконання модульних контрольних робіт та складання диференційного заліку здобувачі вищої освіти мають дотримуватися політики гендерної рівності відповідно до чинного законодавства.

8. Під час засвоєння матеріалу освітнього компонента на заняттях, виконання модульних контрольних робіт здобувачі вищої освіти мають дотримуватися заходів безпеки воєнного стану відповідно до чинного законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Освітньо-професійна програма «Екологічна безпека» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 10 – Природничі науки, спеціальність 101 – Екологія. Бригада О.В., Божко О.С., Горносталь С.А., Льїнський О.В., Чорнс К.Є. Х: НУЦЗУ, 2023. 22 с.

2. Закон України № 2818-VI від 21.12.2010 «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року».

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2818-17#Text>

3. Закон України «Про Стратегію сталого розвитку України до 2030 року» Проект ЗУ від 07.08.2018 № 9015.

https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64508

4. Геополітика та сталий розвиток / С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. М. Згуровський, А. А. Мельниченко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 17 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/23107>

5. Управлінські інструменти забезпечення сталого розвитку: навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 081 «Право»/уклад. А. М. Іщенко, О. А. Акімова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 103 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47948>

6. Посібник інтерактивних вправ та ігор для просування Цілей сталого розвитку серед молоді. Київ, 2022. 40 с.

https://www.ecoosvita.org.ua/sites/default/files/imce/broshura_gra_25_05_2022_out_web.pdf

7. Стратегії сталого розвитку : навч. посіб. / В. В. Добровольський, Є. М. Безсонов, Г. В. Непеїна, Д. О. Крисінська, Н. А. Сербулова. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 160 с.

https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/509/1/Стратегія%20Остального%20розвитку_%20В.%20В.%20Добровольський.pdf

8. Сталий інноваційний розвиток. Створення інтелект-карти: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра / уклад.: Караєва Н. В. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 70 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/41679>

9. Системний аналіз сталого розвитку : навчальний посібник / за заг. ред. В. П. Бега, М. В. Туленкова Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. К. : «МП Леся». 2015. 512 с.

<http://enquir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8250/Posibnyk.pdf>

10. Сталий інноваційний розвиток. Аналіз, моделювання і прогнозування розвитку суспільства: Візуалізація показників сталого розвитку: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра / уклад.: І. М. Джигирей. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 28 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47699>

11. Стратегія сталого розвитку : курс лекцій / Укладачі: О. М. Серікова, В. Ю. Колосков, О. М. Кондратенко. Х.: НУЦЗУ, 2021. 83с.

<http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/18306>

12. Серікова, О. М., Стрельнікова, О. О., Колосков, В. Ю. Підвищення рівня екологічної безпеки забудованих територій України, схильних до підтоплення [Текст] : монографія / О. М. Серікова, О. О. Стрельнікова, В. Ю. Колосков. Х.: НУЦЗ України, 2020. 142 с.

<http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/12247/1/2020-Sierikova-Strelnikova-Koloskov.pdf>

13. Sierikova, E.; Strelnikova, E.; Pisia, L.; Pozdnyakova, E. Flood risk management of Urban Territories. Ecology, Environment and Conservation 26 (3). 2020. P. 1068–1077. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/11423>

14. Sierikova E., Strelnikova E. Environmental safety of building development on the Kharkiv city flooding areas example. Noble International Journal of Scientific Research. Vol. 03, No. 08. 2019. P. 72–78.

<http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/9979>

15. Серікова О.М., Іванов С.О. Зелене будівництво як фактор екологічної безпеки урбанізованих територій. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Boston, USA. 2023. С. 151-154. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/18007>

Розробник:
доцент кафедри ПМ та ТЗНС, к.т.н.

Олена СЕРІКОВА